

Osobitná časť

K čl. I

K bodu 1 [§ 2 ods. 2 a 3]

Dôležitým prvkom návrhu zákona je spresnenie definícií základných pojmov, ktoré tvoria základ pre posudzovanie oprávnenosti subjektov a aktivít v systéme sociálnej ekonomiky, pretože precízne definovanie týchto kategórií prispeje k zjednoteniu výkladu, zvýšeniu právnej istoty a transparentnosti rozhodovania.

Navrhuje sa vo všeobecnosti kto sa považuje za znevýhodnenú osobu, zdravotne znevýhodnenú osobu a zraniteľnú osobu pre účely celého zákona. A to z dôvodu potreby širšieho vnímania znevýhodnených skupín pre účely adresnejšieho poskytovania rôznych spoločensky prospešných služieb týmto osobám prostredníctvom sociálnych podnikov, a tým efektívnejšieho dosahovania pozitívneho sociálneho vplyvu, ktorý má v konečnom dôsledku dopad na spoločnosť ako takú.

K bodom 2, 3 a 4 [§ 2 ods. 5, ods. 6 a ods. 7 písm. g) a h)]

Navrhovaná úprava ustanovení § 2 ods. 5, 6 a 7 zákona je zameraná na presné a jednoznačné definovanie pojmu znevýhodnenej, zdravotne znevýhodnenej a zraniteľnej osoby. Hlavným cieľom je jasné vymedzenie podporovaných skupín v rámci sociálnej ekonomiky, čím sa odstráni nejasnosti, ktoré v aplikačnej praxi vznikali pri posudzovaní jednotlivých druhov znevýhodnenia. Táto zmena má zaistiť, že jednotné kritériá budú uplatňované rovnako pri poskytovaní finančnej pomoci, ako aj pri priznávaní štatútu sociálnym podnikom ako subjektom sociálnej ekonomiky.

Pôvodné znenie ustanovenia zákona obsahovalo všeobecnejšie stanovené kritériá, ktoré spôsobovali problémy v praxi, najmä pri dokladovaní, či posudzovaní práv na priznanie štatútu registrovaného sociálneho podniku.

Spresnením definícií sa zavádza jasné vymedzenie cieľových skupín, na ktoré sú opatrenia sociálnej ekonomiky zamerané. Tým sa zvyšuje transparentnosť schvaľovacieho procesu, právna istota subjektov ako aj jednotlivcov, a zároveň sa zabezpečí efektívnosť pomoci pre osoby so zníženými možnosťami uplatnenia sa na trhu práce.

Precizuje sa definícia zdravotne znevýhodnenej osoby, ktorá nie je uznaná za invalidnú, ale má dlhodobé zdravotné postihnutie, ktoré znižuje jej plnohodnotné a účinné zapojenie sa do pracovnej činnosti v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, ktoré podľa poznatkov lekárskej vedy má trvať najmenej dva roky. Znížením sa nerozumie úplná neschopnosť zapojiť sa do pracovnej činnosti takto zdravotne znevýhodnenej osoby.

Navrhovaná úprava má významný dopad na efektívnosť, spravodlivosť a adresnosť opatrení sociálnej ekonomiky. Lepšie zacielenie podpory na skutočne oprávnené osoby sa predchádza neefektívnemu alebo neoprávnenému čerpaniu verejných zdrojov.

K bodu 5 [§ 2 ods. 7 písm. i)]

Precizuje sa, že na účely zákona sa za poberateľa starobného dôchodku považuje fyzická osoba odo dňa vydania rozhodnutia o priznaní starobného dôchodku.

K bodu 6 [§ 2 ods. 7 písm. j) a § 13 ods. 3]

Legislatívno-technická úprava.

K bodom 7 a 8 [§ 2 ods. 8 písm. a) a § 2 ods. 9]

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 9 [§ 2 ods. 11 písm. a)]

Z aplikačnej praxe vyplynuli nejasnosti týkajúce sa identifikácie nového podniku, ktorý v období jedného roka pred podaním žiadosti o štatút nevykonával hospodársku činnosť súvisle viac ako dva po sebe nasledujúce mesiace. Predmetná podmienka bola ťažko preukázateľná zo strany žiadateľa o registráciu sociálneho podniku. Preto sa navrhuje vymedziť, že za nový podnik sa považuje taký podnik, ktorý existuje najdlhšie jeden rok. Existujúci podnik môže požiadať o uplatnenie výnimiek ustanovených pre nový podnik, ak na tento postup existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

K bodu 10 [§ 2 ods. 14]

Navrhovaným znením sa precizuje ustanovenie týkajúce sa základného dokumentu na účely tohto zákona.

K bodom 11 a 12 [§ 5 ods. 1 písm. d) prvý bod a § 5 ods. 3 písm. b)]

Navrhovaným znením sa sprecizujú ustanovenia týkajúce sa povinnosti registrovaného sociálneho podniku pri použití zisku.

K bodu 13 [§ 5 ods. 5 sa vypúšťa]

Legislatívno-technická úprava. Doterajší odsek 6 sa označuje ako odsek 5.

K bodu 14 [§ 5a]

Vkladá sa nové ustanovenie, ktorým sa spresňujú pravidlá použitia zisku po zdanení, vrátane povinnosti jeho socializovania v registrovanom sociálnom podniku na hlavný cieľ, ktorým je dosahovanie merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu. Cieľom je posilniť princíp socializácie zisku, ktorý je základným znakom sociálneho podniku, a zabezpečiť, aby verejná podpora nepriamo neslúžila na súkromné obohatenie. Úprava je v súlade s pravidlami EÚ pre štátnu pomoc.

Predmetné ustanovenie upravuje špecifický osobitný fond sociálneho podniku a spôsob jeho tvorby a použitia. Cieľom navrhnutého ustanovenia je legislatívne ukotviť mechanizmy, ktoré

sa v praxi už používali, a tým zabezpečiť transparentné oddelenie komerčných a sociálnych tokov vo finančnom hospodárení sociálnych podnikov.

Zisk ako ekonomická kategória je kladný rozdiel medzi výnosmi a nákladmi podniku za určité obdobie a predstavuje nárast vlastných zdrojov krytia majetku podniku. Samotná socializácia zisku znamená, že v prípade záväzku registrovaného sociálneho podniku, že 100 % zisku socializuje, zisk nie je rozdeľovaný medzi zakladateľov, akcionárov, členov, či iné oprávnené osoby, ale je ponechaný v podniku ako zdroj krytia majetku podniku používaného na dosahovanie pozitívneho sociálneho vplyvu. Je nevyhnutné rozlišovať zisk ako zdroj krytia majetku (pasívum) a peňažné prostriedky, ktoré predstavujú majetkovú hodnotu (aktívum). Z tejto základnej definície je zrejmé, že na prípadné splácanie záväzkov (vrátane splácania úverov a pôžičiek) sa nepoužíva zisk, ale peňažné prostriedky. S ohľadom na uvedené sa v ustanovení § 5a taxatívne vymenúvajú spôsoby použitia zisku, ktorý sa sociálny podnik zaviazal socializovať.

V súvislosti s uvedenou povinnosťou socializácie zisku ministerstvo práce uloží pokutu registrovanému sociálnemu podniku za porušenie záväzku podľa § 6 ods. 1 písm. b) piateho bodu v sume, ktorá zodpovedá výške percentuálnej časti zisku po zdanení, ktorú sa registrovaný sociálny podnik zaviazal použiť na dosiahnutie hlavného cieľa zníženej o sumu preukázateľne vynaloženú na dosiahnutie merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu.

K bodu 15 [§ 6 ods. 1 písm. a) a § 12 ods. 5 písm. a) a ods. 6]

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 16 [§ 6 ods. 1 písm. e)]

Navrhované zmeny predstavujú zásadné sprecizovanie podmienok pre priznanie štatútu registrovaného sociálneho podniku. Dopĺňajú sa obsahové náležitosti projektu činnosti (jednoznačné určenie spoločensky prospešnej služby, plánované činnosti a spôsob ich merania). Cieľom je zvýšiť kvalitu podnikateľských plánov, posilniť dôveryhodnosť registrovaných sociálnych podnikov a zosúladiť proces.

Projekt činnosti musí obsahovať projekt dosahovania merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu vo vzťahu k činnosti, ktorou sa zaväzuje registrovaný sociálny podnik dosahovať merateľný pozitívny sociálny vplyv, a to vo vzťahu k hospodárskej činnosti, ktorým preukazuje spôsob dosahovania pozitívneho sociálneho vplyvu vo vybranej spoločensky prospešnej službe podľa § 2 ods. 4 a opis jeho merania. Zároveň musí obsahovať podnikateľský plán, vrátane finančného plánu najmenej na tri účtovné obdobia vo vzťahu k hospodárskej činnosti registrovaného sociálneho podniku, ktorým preukazuje ekonomickú realizovateľnosť a udržateľnosť registrovaného sociálneho podniku.

K bodom 17, 18 a 19 [§ 6 ods. 1 až 3]

Legislatívno-technická úprava. V § 6 sa vypúšťa odsek 3.

K bodom 20, 21 a 22 [§ 7 ods. 1]

Legislatívno-technická úprava. Precizuje sa, že žiadosť o štatút sa podáva elektronickými prostriedkami podpísaná kvalifikovaným elektronickým podpisom na formulári, ktorého vzor určí ministerstvo práce.

K bodu 23 [§ 7 ods. 2]

Legislatívno-technická úprava.

K bodom 24, 25 a 26 [§ 7 ods. 6 a 7]

Menia sa lehoty a podmienky pre nové podniky. Registrovaný sociálny podnik, ktorému bol priznaný štatút integračného podniku, je povinný preukázať ministerstvu práce splnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 písm. a) prvého bodu do štyroch mesiacov odo dňa priznania štatútu. Registrovaný sociálny podnik, ktorému bol priznaný štatút sociálneho podniku bývania, je povinný preukázať ministerstvu práce splnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 písm. a) druhého bodu do šiestich mesiacov odo dňa priznania štatútu a registrovaný sociálny podnik, ktorému bol priznaný štatút všeobecného registrovaného sociálneho podniku, je povinný preukázať ministerstvu práce splnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 písm. a) tretieho bodu do šiestich mesiacov odo dňa priznania štatútu. Cieľom je zefektívniť účel a prínos nových registrovaných sociálnych podnikov.

K bodu 27 [§ 7 ods. 8]

Navrhuje sa skrátenie lehoty pre nový podnik, v akej je registrovaný sociálny podnik povinný zriaďovať poradný výbor alebo uplatňovať demokratickú správu, a túto skutočnosť preukázať ministerstvu práce, a to z dvanástich mesiacov na štyri mesiace. Zároveň zákon explicitne stanovuje povinnosť dodržiavať ustanovenia v zmysle § 9 a § 10.

K bodu 28 [§ 7 ods. 9]

Zavádza sa povinnosť pre registrované integračné sociálne podniky (ďalej len „integračné podniky“) predložiť ministerstvu práce individuálny projekt pracovnej integrácie na každého zamestnanca, ktorý je znevýhodneným alebo zraniteľným zamestnancom, do troch mesiacov odo dňa vzniku pracovného pomeru tohto zamestnanca a ak pracovný pomer tohto zamestnanca vznikol pred priznaním štatútu integračného podniku, do troch mesiacov odo dňa priznania štatútu integračného podniku. Individuálny projekt pracovnej integrácie musí byť v súlade s projektom činnosti podľa § 6 ods. 1 písm. e) prvého bodu a obsahovať integračné opatrenia, ktorých cieľom je začlenenie zamestnancov do sociálnych vzťahov, zlepšenie ich zamestnateľnosti, zjednodušenie ich prístupu na trh práce, plán ich umiestňovania na trh práce a napĺňanie plánu ich uskutočňovania.

Individuálny projekt pracovnej integrácie je projekt dosahovania pozitívneho sociálneho vplyvu prostredníctvom zamestnávania v integračnom podniku. Je strategickým dokumentom integračného podniku, ktorý definuje komplexné ciele, plán dosahovania pozitívneho sociálneho vplyvu a postupy na zabezpečenie pracovnej integrácie zamestnancov do

pracovného procesu, vrátane spôsobu merania a hodnotenia ich dosahovania. Individuálny plán pracovnej integrácie je personalizovaný dokument vypracovaný pre každého zamestnanca integračného podniku, ktorý patrí medzi znevýhodnené osoby alebo zraniteľné osoby. Podrobnosti o obsahu individuálneho plánu pracovnej integrácie, jeho forme a spôsobe vedenia ministerstvo práce ustanoví metodickým usmernením.

Integračný podnik je povinný dodržiavať individuálny projekt pracovnej integrácie každého zamestnanca počas trvania platnosti štatútu integračného podniku. Ak došlo k zmene projektu dosahovania pozitívneho sociálneho vplyvu podľa § 6 ods. 1 písm. e) prvého bodu, je integračný podnik povinný do troch mesiacov od tejto zmeny predložiť individuálne projekty pracovnej integrácie v súlade so zmeneným projektom dosahovania pozitívneho sociálneho vplyvu podľa § 6 ods. 1 písm. e) prvého bodu. Zároveň v rámci legislatívno-technickej úpravy sa doterajšie odseky 9 a 10 označujú ako odseky 10 a 11.

K bodu 29 [§ 7 ods. 10]

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 30 [§ 7 ods. 11 a 12]

Navrhuje sa, že v prípadoch, v ktorých došlo k zmene základného dokumentu v rozsahu podľa § 6 ods. 1 písm. b) alebo projektu dosahovania pozitívneho sociálneho vplyvu podľa § 6 ods. 1 písm. e) prvého bodu, je registrovaný sociálny podnik povinný spolu s oznámením tejto zmeny predložiť dokumenty potrebné pre overenie splnenia podmienok podľa § 6 ods. 1 do 60 dní od kedy došlo k zmene. Zároveň sa navrhuje nový odsek 12, v zmysle ktorého registrovaný sociálny podnik je povinný zabezpečiť zosúladenie základného dokumentu podľa § 6 ods. 1 písm. b) a projektu činnosti podľa § 6 ods. 1 písm. e). Zároveň v rámci legislatívno-technickej úpravy sa doterajší odsek 11 označuje ako odsek 13.

K bodu 31 [§ 7 ods. 13]

Predmetná povinnosť, že registrovaný sociálny podnik je povinný v obchodnej komunikácii uvádzať označenie „registrovaný sociálny podnik“ alebo skratku „r. s. p.“ sa mení na možnosť. Z aplikačnej praxe vyplynula potreba zvoľniť predmetnú povinnosť. Navrhuje sa, aby registrovaný sociálny podnik bol oprávnený uvádzať označenie „registrovaný sociálny podnik“ alebo skratku „r. s. p.“. Predmetné ustanovenie tak poskytuje možnosť, aby sa o tento pojem mohli vo svojej činnosti registrované sociálne podniky opierať, prihlásiť sa k nemu a tým zviditeľniť existenciu sektora registrovaných sociálnych podnikov na Slovensku.

K bodom 32, 33 a 34 [§ 8 ods. 1 a 2]

Od účinnosti novely nebude možný zánik prostredníctvom vrátenia štatútu registrovaného sociálneho podniku, avšak ministerstvo práce zruší štatút registrovaného sociálneho podniku aj v prípade ak registrovaný sociálny podnik požiadal o zrušenie štatútu registrovaného sociálneho podniku.

K bodu 35 [§ 8 ods. 5]

Ministerstvo práce pred zrušením štatútu registrovaného sociálneho podniku vykoná kontrolu plnenia záväzku podľa § 6 ods. 1 písm. b) piateho bodu. Ak ministerstvo práce kontrolou podľa prvej vety zistí porušenie záväzku podľa § 6 ods. 1 písm. b) piateho bodu, postupuje podľa § 28 ods. 3; konanie o uloženie pokuty je predbežnou otázkou v konaní o zrušení štatútu registrovaného sociálneho podniku. Cieľom navrhnutého znenia je zabezpečiť jednotný a transparentný postup pri zrušení štatútu registrovaného sociálneho podniku v súvislosti so socializáciou zisku. Zavádza sa povinnosť ministerstva práce vykonať pred začatím konania kontrolu plnenia povinností s cieľom aby sa rozhodnutie o zrušení štatútu opieralo o preukázané skutkové zistenia. Ak kontrola preukáže porušenie povinností ministerstvo práce začne správne konanie o uložení pokuty. Toto konanie sa zároveň určuje ako predbežná otázka v procese zrušenia štatútu. Úprava zamedzuje dvojkoľajnosti, posilňuje právnu istotu registrovaných sociálnych podnikov a zabezpečuje primeranú postupnosť sankcií pred zásahom do samotného zrušenia štatútu.

K bodu 36 [§ 9 ods. 1 druhá veta]

Navrhuje sa upraviť spravodlivý spôsob vytvárania a fungovania poradného výboru. V rámci uvedenej zmeny sa vypúšťa absolútna bezzásahovosť zo strany registrovaného sociálneho podniku (štatutárneho orgánu alebo členov štatutárneho orgánu registrovaného sociálneho podniku) v rámci volieb, či vymenovania členov poradného výboru. Rovnako sa zachováva možnosť účasti priamo zainteresovaných osôb do procesu tvorby a fungovania poradného výboru.

K bodom 37 a 38 [§ 9 ods. 2 písm. a) a b)]

Navrhuje sa v písm. a) odseku 2 doplniť výnimka v prípade ak sú v registrovanom sociálnom podniku zamestnaní len zamestnanci, ktorí sú zainteresovanou osobou v zmysle § 2 ods. 9. V uvedenom prípade, ak sú zamestnancami registrovaného sociálneho podniku len zamestnanci, ktorí sú zainteresovanou osobou (najčastejšie sú to rodinní príslušníci štatutárneho orgánu registrovaného sociálneho podniku), môžu byť títo zamestnanci členmi poradného výboru, a tým si splniť povinnosť.

Navrhuje sa v písm. b) odseku 2 doplniť výnimka v prípade ak sú v registrovanom sociálnom podniku zamestnaní len zamestnanci, ktorí sú znevýhodnenou, zdravotne znevýhodnenou alebo zraniteľnou osobou a tí sú zainteresovanou osobou v zmysle § 2 ods. 9. V uvedenom prípade, ak sú zamestnancami registrovaného sociálneho podniku len zamestnanci, ktorí sú znevýhodnenou, zdravotne znevýhodnenou alebo zraniteľnou osobou, a tí sú zainteresovanou osobou (najčastejšie sú to rodinní príslušníci štatutárneho orgánu registrovaného sociálneho podniku), môžu byť títo zamestnanci členmi poradného výboru, a tým si splniť povinnosť.

K bodu 39 [§ 9 ods. 3]

Navrhuje sa doplniť nový odsek, ktorý sa týka prechodného obdobia počas, ktorého sa bude podmienka v zmysle § 9 ods. 2 považovať za splnenú, ak počas týchto štyroch mesiacov

integračný podnik splní uvedenú podmienku. Uvedené doplnenie sa navrhuje v nadväznosti na situáciu, v rámci ktorej klesne počet zamestnancov integračného podniku do takej miery, že nie je možné obsadiť poradný výbor zamestnancami v zmysle § 9 ods. 2. V takomto prípade bude mať integračný podnik prechodné obdobie na zamestnanie zamestnanca, a na následné obsadenie poradného výboru týmto zamestnancom, resp. viacerými zamestnancami. Zároveň v rámci legislatívno-technickej úpravy sa doterajšie odseky 3 až 10 označujú ako odseky 4 až 11.

K bodom 40 a 41 [§ 9 ods. 9]

Navrhuje sa upraviť povinný minimálny interval zasadnutia poradného výboru z troch mesiacov na šesť mesiacov. Uvedený interval sa navrhuje upraviť aj z dôvodu, že v rámci aplikačnej praxe sa ukázalo, že navrhovaný interval je absolútne postačujúci na riadne fungovanie poradného výboru a činnosti, ktoré poradný výbor vykonáva. Uvedený interval predstavuje len minimálny, nie povinný interval. Poradný výbor registrovaného sociálneho podniku môže zasadať aj častejšie ako je uvedený minimálny interval na zasadnutie, prípadne sa častejšie zasadnutie poradného výboru upraví priamo v smernici o fungovaní poradného výboru registrovaného sociálneho podniku. Cieľom je ponúknuť podnikateľským subjektom flexibilitu pri zachovaní zásad participácie a transparentnosti. Zo zasadnutia poradného výboru sa vyhotoví zápisnica, ktorú registrovaný sociálny podnik je povinný na požiadanie poskytnúť ministerstvu práce. Zároveň sa navrhuje vypustiť možnosť poskytnutia odmeny, ktorú si môže registrovaný sociálny podnik upraviť vo svojich interných predpisoch a uvedené nemusí byť upravené priamo v zákone. Zároveň v rámci legislatívno-technickej úpravy sa doterajší odsek 11 označuje ako odsek 10.

K bodu 42 [§ 12]

Navrhovaná úprava § 12 ods. 1 až ods. 4 špecifikuje a rozširuje podmienky na vznik a zachovanie statusu integračného podniku. Primárnym cieľom doplnenia navrhovanej úpravy je zabezpečiť, aby integračné podniky dostávali podporu iba v prípade, že ich činnosť preukázateľne prispieva k zvyšovaniu zamestnanosti medzi presne definovanými cieľovými skupinami. Doplnením ďalších špecifických podmienok sa zabezpečuje, že podpora je poskytovaná výlučne skupine osôb, ktoré sú v danom čase skutočne znevýhodnené a najviac ohrozené na trhu práce. Takéto cielene nastavené pravidlá zároveň znižujú riziko zneužívania verejných zdrojov, posilňujú sociálnu solidaritu a efektívnosť v oblasti sociálnej ekonomiky.

Doterajšia právna úprava neumožňovala dostatočne presne identifikovať cieľové skupiny a podmienky ich zamestnania v integračných podnikoch, čo viedlo k aplikačným nejasnostiam, nerovnomernému prístupu k podpore a obmedzenému dopadu opatrení sociálnej ekonomiky v praxi. Nová právna úprava spresňuje definície pojmov znevýhodnený, zdravotne znevýhodnený a zraniteľný zamestnanec z pohľadu potreby ich pracovnej integrácie a existencie znevýhodnenia vo vzťahu k výkonu práce.

Navrhovanou legislatívnou zmenou, v zmysle ktorej sa na účely dosahovania pozitívneho sociálneho vplyvu tá istá fyzická osoba započítava len v jednom registrovanom sociálnom podniku sa zásadne posilňuje adresnosť opatrení smerom k tým, ktorí najviac potrebujú pracovnú integráciu, zároveň sa zvyšuje efektívnosť vynakladania verejných zdrojov,

predchádza sa zneužívaniu, a výrazne sa uľahčuje monitorovanie a vyhodnocovanie dosahu integračných podnikov na zamestnanosť a sociálnu inklúziu. Celkovo tak navrhovaná úprava prispieva k lepším výsledkom využívania verejných zdrojov a podporuje funkčný a udržateľný rast integračných podnikov, ako dôležitého nástroja rozvoja zamestnanosti pre znevýhodnené skupiny.

Navrhovaná úprava § 12 ods. 5 ustanovuje podmienky, za ktorých sa pozitívny sociálny vplyv považuje za dosiahnutý a meria sa percentom zamestnaných znevýhodnených zamestnancov, zdravotne znevýhodnených zamestnancov a zraniteľných zamestnancov. Súčasťou navrhovaných zmien je aj preukázateľné uskutočňovanie integračných opatrení.

Ustanovením § 12 ods. 6 sa technicky prevzali podmienky v zmysle pôvodného § 6 ods. 1 písm. g), ktoré sú viazané výlučne na integračné podniky, čím sa prispelo k zvýšeniu prehľadnosti zákona. Návrhom znenia ustanovenia sa podmienka zamestnávania najmenej dvoch zamestnancov v pracovnom pomere dohodnutom najmenej v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovného času v integračnom podniku vzťahuje okrem obchodných spoločností a fyzických osôb – podnikateľov aj na všetky ostatné právne formy subjektov, ktoré sú definované v § 4 zákona ako subjekt sociálnej ekonomiky. Zároveň sa explicitne vymedzuje kto sa nepovažuje za zamestnanca na účely ustanovenia. Táto zmena sleduje pôvod vznik a fungovania integračného podniku, ktorého hlavným cieľom je podpora zamestnanosti, prostredníctvom zamestnávania znevýhodnených, zdravotne znevýhodnených a zraniteľných zamestnancov.

Legislatívne doplnenie ustanovenia § 12 ods. 7 reaguje na potrebu jasného nastavenia pravidiel pre určenie, dokedy je možné považovať zamestnanca v integračnom podniku za znevýhodnenú osobu na účely poskytovania podpory a dosahovania pozitívneho sociálneho vplyvu. Navrhnutou právnou úpravou sa stanovuje, že zamestnanci, ktorí v čase uzatvorenia pracovného pomeru spĺňali podmienky znevýhodnenej osoby, si tento status zachovávajú po dobu maximálne dvoch rokov od vzniku pracovného pomeru. Hlavným cieľom je dosiahnuť vyššiu mieru právnej istoty, adresnosti a transparentnosti systému podpory integračných podnikov. Dvojročná lehota je motivačným nástrojom, ktorý podnecuje sociálne podniky na aktívne začleňovanie ďalších znevýhodnených osôb a motivuje ich k tomu, aby počas tohto obdobia znevýhodneným zamestnancom poskytovali intenzívnu podporu na zvýšenie ich pracovnej integrácie a uplatnenia sa na otvorenom trhu práce. Navrhovaná úprava odráža potrebu efektívneho, spravodlivého a časovo ohraničeného využívania verejnej podpory, čím sa predchádza situáciám, keď by mohli byť osoby umelo udržiavané v štatúte znevýhodnených zamestnancov bez reálneho progresu v začleňovaní na trh práce. Ustanovenie tiež reflektuje na požiadavky pravidiel štátnej pomoci a zabezpečuje, že vyrovnávací príspevok smeruje výlučne na podporu skutočne znevýhodnených osôb v silnejšej sociálnej nevýhode. Za znevýhodneného zamestnanca sa fyzická osoba podľa § 12 ods. 2 považuje najdlhšie počas dvoch rokov odo dňa vzniku pracovného pomeru v integračnom podniku. Za znevýhodneného zamestnanca sa považuje aj fyzická osoba, ktorá ku dňu vzniku pracovného pomeru u zamestnávateľa, ktorý je integračným podnikom, bola znevýhodneným zamestnancom, a to najdlhšie počas dvoch rokov odo dňa vzniku tohto pracovného pomeru, ak tento pracovný pomer trvá a ak fyzická osoba spĺňa podmienky podľa § 12 ods. 2 písm. b) až h).

Navrhovanou legislatívnou úpravou § 12 ods. 8 sleduje potrebu jednoznačne vyčleniť časové a vecné podmienky, za ktorých si zamestnanec integračného podniku môže zachovať status zdravotne znevýhodnenej osoby po vzniku pracovného pomeru. Zároveň sa presne stanovujú kritériá na zachovanie statusu zdravotne znevýhodnenej osoby, a to odo dňa začatia poberania starobného dôchodku ešte počas dvoch rokov. Podmienka obmedzeného časového obdobia a povinnosť priebežne splňať podporené kritériá po vzniku pracovného pomeru chráni systém pred neefektívnym či neoprávneným čerpaním podpory, a zároveň sa podporuje dynamické začlenenie zdravotne znevýhodnených osôb. Táto zmena je v súlade s európskou legislatívou, odporúčaniami v oblasti štátnej pomoci a sociálnej politiky. Zároveň reflektuje na aktuálne spoločenské a ekonomické potreby. Podpora je týmto spôsobom adresnejšia, účinnejšia a lepšie zameraná na tie skupiny osôb, ktoré ju objektívne najviac potrebujú. Za zdravotne znevýhodneného zamestnanca sa zdravotne znevýhodnená osoba považuje najdlhšie počas dvoch rokov odo dňa začatia poberania starobného dôchodku, ak jej pracovný pomer trvá a ak splňa podmienky podľa § 12 ods. 3.

Navrhovanou legislatívnou úpravou § 12 ods. 9 sa zavedením časového obmedzenia na uznanie statusu zraniteľnej osoby na obdobie dvoch rokov od vzniku pracovného pomeru u zamestnávateľa, ktorý je integračným podnikom sleduje vyváženie medzi potrebou kontinuálnej formálnej podpory a princípom efektívneho využívania verejných zdrojov. Tento prístup reflektuje základný cieľ zákona, ktorým je zlepšenie pracovných príležitostí a spoločenské začlenenie osôb ohrozených sociálnym vylúčením, pričom novelou dochádza k precizovaniu pravidiel ich započítavania medzi podporené skupiny zamestnancov. Navrhovaná definícia prispieva k transparentnosti vyhodnocovania oprávnenosti zamestnancov na započítanie medzi zraniteľné osoby. Za zraniteľného zamestnanca sa fyzická osoba podľa odseku 4 považuje najdlhšie počas dvoch rokov odo dňa vzniku pracovného pomeru v integračnom podniku. Fyzická osoba, ktorá ku dňu vzniku pracovného pomeru u zamestnávateľa, ktorý je integračným podnikom, bola zraniteľnou osobou podľa § 2 ods. 7 písm. b) a ktorá splňa podmienky podľa odseku 4 písm. b) až g), sa považuje za zraniteľného zamestnanca počas trvania nepriaznivej sociálnej situácie a počas dvoch rokov odo dňa zániku nepriaznivej sociálnej situácie, ak tento pracovný pomer trvá. Za zraniteľného zamestnanca sa považuje aj fyzická osoba, ktorá ku dňu vzniku pracovného pomeru u zamestnávateľa, ktorý je integračným podnikom, bola zraniteľnou osobou, a to najdlhšie počas dvoch rokov odo dňa vzniku tohto pracovného pomeru, ak tento pracovný pomer trvá a ak fyzická osoba splňa podmienky podľa odseku 4 písm. b) až g).

V nadväznosti na zmenu lehôt, v rámci ktorých sa skracuje lehota na splnenie podmienok zo šiestich na štyri mesiace bolo potrebné sprecizovať ustanovenia § 12 ods. 10 a ods. 11 zákona.

Ustanovuje sa v § 12 ods. 12, že integračný podnik nemôže zamestnanca, ktorý je znevýhodneným, zdravotne znevýhodneným alebo zraniteľným zamestnancom, a na ktorého zamestnávanie sa mu poskytuje príspevok podľa § 19b dočasne prideliť k inému užívateľskému zamestnávateľovi. Pridelovaním k inému užívateľskému zamestnávateľovi nie je naplnený účel poskytovania vyrovnávacieho príspevku. Nakoľko v zmysle zákona ide o kompenzačnú pomoc podľa § 19, ktorou sa má kompenzovať znevýhodnenie integračného podniku oproti bežnému podnikateľovi. Napríklad nižšia produktivita znevýhodnených, zdravotne znevýhodnených

alebo zraniteľných zamestnancov, ktorá je dôvodom pre ktorý nedosahuje integračný podnik produkciu v rozsahu ako má bežný podnikateľ, a teda nedosahuje ani obdobné tržby/zisky ako bežný podnikateľ.

K bodu 43 [§ 15 ods. 2 písm. a)]

Jedná sa o legislatívno-technickú úpravu, v zmysle ktorej výročná správa registrovaného sociálneho podniku obsahuje najmä zhodnotenie dosahovania pozitívneho spoločenského vplyvu, ktorý má registrovaný sociálny podnik uvedený vo svojom základnom dokumente a v projekte dosahovania pozitívneho sociálneho vplyvu a prehľad činností vykonávaných v účtovnom období.

K bodu 44 [§ 19a ods. 1]

Navrhovaná úprava ustanovenia sleduje spresnenie podmienok poskytovania umiestňovacieho príspevku integračnému podniku s cieľom zvýšiť efektívnosť a transparentnosť využívania verejných prostriedkov, ako aj podporiť reálnu integráciu znevýhodnených a zdravotne znevýhodnených zamestnancov na otvorený trh práce. Zmena nastavenia podmienok reflektuje na skúsenosti z praxe.

K bodu 45 [§ 19a ods. 2]

Predmetná legislatívna úprava je zameraná na odstránenie nejasností, ktoré mohli v praxi vzniknúť v súvislosti s umiestňovacím príspevkom. Spresnením formulácie sa jasne definuje obdobie rozhodujúce pre priznanie príspevku, čo prispieva k predchádzaniu interpretáciám, ktoré by mohli viesť k rozdielnemu výkladu medzi poskytovateľom a prijímateľom podpory. Zároveň sa tým posilňuje transparentnosť a predvídateľnosť celého procesu poskytovania príspevku.

K bodu 46 [§ 19a ods. 3]

Navrhovaná úprava zákona výrazne precizuje podmienky poskytovania umiestňovacieho príspevku, čím posilňuje právnu istotu nielen pre osoby so zníženou uplatniteľnosťou na trhu práce, ale aj pre integračné podniky. Zároveň jasne vymedzuje spôsob určenia mesačnej výšky príspevku, čím sa eliminujú doterajšie interpretačné nejasnosti a zjednodušuje sa administratívny postup. Okrem toho novela zaisťuje kontinuitu poskytovania príspevku pri viacerých po sebe nadväzujúcich pracovných pomeroch, čím sa vytvára priaznivejšie prostredie pre trvalejšie začlenenie takto znevýhodnených zamestnancov na trhu práce.

K bodu 47 [§ 19a ods. 4]

Navrhované doplnenie má za cieľ jednoznačne vymedziť, od ktorého momentu je poskytovaný umiestňovací príspevok, čím sa výrazne posilňuje právna istota žiadateľa aj poskytovateľa príspevku. Zavedením pravidla, že poskytnutie príspevku je možné najskôr od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom bola žiadosť podaná, a zároveň po splnení všetkých zákonom stanovených podmienok, sa odstraňujú pochybnosti o spätnej účinnosti.

Týmto spôsobom sa predchádza situáciám, kedy by príspevok mohol byť priznaný za obdobie pred podaním žiadosti, čo podporuje transparentné, spravodlivé a efektívne poskytovanie finančnej podpory. Zároveň sa navrhovaná úprava zosúladuje s ustálenými pravidlami pre poskytovanie iných príspevkov, kde sa obdobný princíp už štandardne uplatňuje. Takéto nastavenie pravidiel procesu znižuje riziko sporov a nejasností v praxi a prispieva k efektívnejšiemu fungovaniu systému sociálnej ekonomiky.

K bodu 48 [§ 19a ods. 5 písm. b)]

Navrhovaná úprava má za cieľ zabezpečiť jednoznačnosť a transparentné určovanie údajov, ktoré majú byť uvedené v dohode o poskytovaní príspevku. Vďaka tejto zmene je jasne určené, na ktorých zamestnancov sa príspevok vzťahuje, čím sa znižuje riziko nejasností a omylov pri posudzovaní poskytovania príspevku. Takto stanovené pravidlá prispievajú k jednotnému, prehľadnému a efektívnemu poskytovaniu finančnej podpory v rámci sociálnej ekonomiky.

K bodu 49 [§ 19b]

Navrhovaná úprava § 19b ods. 1 stanovuje, na aké druhy nákladov môže úrad práce, sociálnych vecí a rodiny poskytovať vyrovnávací príspevok integračnému podniku. Zmena zároveň nadväzuje na novelizované znenie § 12, ktoré podrobne definuje cieľové skupiny zamestnancov, na ktorých sa poskytuje takýto príspevok, a prispieva tak k väčšej právnej istote aj lepšej kontrole použitia finančných prostriedkov.

Legislatívna zmena § 19b ods. 2 predstavuje systémové opatrenie, ktorého cieľom je zefektívniť a stabilizovať mechanizmus poskytovania vyrovnávacích príspevkov, ako jedného z nástrojov aktívnej politiky trhu práce. Súčasný systém nie je dlhodobo finančne udržateľný, keďže jeho výdavky rastú rýchlejším tempom ako disponibilné zdroje určené na podporu zamestnávania znevýhodnených skupín. Ide o konsolidačné opatrenie, ktoré smeruje k zosúladeniu výšky a podmienok poskytovania príspevku s princípmi efektívneho hospodárenia s verejnými zdrojmi. Cieľom je zabezpečiť, aby finančná podpora bola viazaná na reálne výsledky zamestnávania, znižovala riziko závislosti registrovaných sociálnych podnikov od dotácií a motivovala zamestnávateľov k postupnému prechodu na udržateľné ekonomické modely. Zároveň sa od úpravy očakáva zvýšenie transparentnosti systému a odstránenie nerovnováhy medzi jednotlivými kategóriami prijímateľov príspevkov. Takto nastavený model prispeje k dlhodobej stabilite systému aktívnych opatrení, pričom umožní štátu zachovať podporu znevýhodneným skupinám pri súčasnom dodržaní zásad rozpočtovej disciplíny a udržateľnosti verejných financií.

Ustanovenia § 19b ods. 3 a ods. 4 presne určujú maximálne obdobie poskytovania vyrovnávacieho príspevku jednotlivým skupinám znevýhodnených, zdravotne znevýhodnených a zraniteľných zamestnancov. Takéto rozlíšenie berie do úvahy špecifické potreby jednotlivých skupín a vytvára lepšie podmienky na zamestnávanie osôb, ktoré majú na trhu práce znížené šance na uplatnenie. Uvedené nastavenie dĺžky poskytovania príspevku

zároveň povzbudzuje integračné podniky, aby aktívnejšie prijímali osoby, ktoré potrebujú väčšiu podporu pri získaní a udržaní zamestnania.

Úprava stropu v zmysle ustanovenia § 19b ods. 5 t. j. určenie maximálnej výšky príspevku na 50% oprávnených nákladov, najviac však do sumy minimálnej mzdy, zabezpečuje účelové a kontrolované využívanie verejných financií, a zároveň bráni nadmernému alebo neopodstatnenému čerpaniu prostriedkov. Táto úprava podporuje efektívnosť a dlhodobú finančnú udržateľnosť podpory zamestnávania znevýhodnených zamestnancov v sociálnej ekonomike.

Navrhované legislatívne zmeny § 19b ods. 6 až ods. 8 podrobne určujú, aké druhy nákladov sú oprávnené na poskytnutie vyrovnávacieho príspevku a zároveň nastavujú pravidlá pre určenie jeho maximálnej možnej výšky, so zohľadnením pracovného úväzku zamestnanca. Presné vymedzenie oprávnených nákladov zvyšuje transparentnosť podpory pre integračné podniky, zabezpečuje adresnú pomoc a minimalizuje riziko chybného alebo neefektívneho využívania verejných zdrojov. Úprava, ktorá zavádza pomerné krátanie príspevku pri dohodnutom kratšom pracovnom čase alebo pracovnom pomere trvajúcim len časť kalendárneho roka. Takto stanovené obmedzenia prispievajú k efektívnemu hospodáreniu s verejnými financiami, zabezpečujú primeranosť pomoci voči skutočným výdavkom integračných podnikov a posilňujú zodpovednosť prijímateľov pri jej čerpaní. Zmeny zároveň reflektujú na aktuálnu prax v oblasti podpory zamestnávania znevýhodnených skupín, zamedzujú nadmernému čerpaniu príspevkov a podporujú udržateľnosť systému sociálnej ekonomiky.

Doplnenie v § 19b ods. 9 má za cieľ jednoznačne vymedziť, od ktorého momentu bude poskytovaný príspevok, čím sa výrazne posilňuje právna istota žiadateľa aj poskytovateľa príspevku. Zavedením pravidla, že sa príspevok poskytuje najskôr od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom bola žiadosť podaná, a zároveň po splnení všetkých zákonom stanovených podmienok, sa odstraňujú pochybnosti o spätnej účinnosti. Povinnosť uzavrieť písomnú dohodu na základe žiadosti sa zabezpečuje prehľadnosť a jednoznačnosť celého postupu, pričom je jasne určené, že príspevok sa vzťahuje len na zamestnancov, ktorých pracovný vzťah trvá v čase podania žiadosti. Zároveň je proces vyplácania príspevku podmienený preukázaním splnenia podmienok a predložením oprávnených nákladov, čo zvyšuje transparentnosť a kontrolu pri čerpaní verejných prostriedkov. Týmto spôsobom sa predchádza situáciám, kedy by príspevok mohol byť priznaný za obdobie pred podaním žiadosti, čo podporuje transparentné, spravodlivé a efektívne poskytovanie finančnej podpory. Úrad práce neposkytne vyrovnávací príspevok integračnému podniku, ktorému bol na tú istú fyzickú osobu poskytovaný vyrovnávací príspevok na základe iného pracovného pomeru v tomto integračnom podniku. Takto nastavený systém účinnej administrácie zabezpečuje efektívnejšie využívanie zdrojov a jasne nastavuje zodpovednosti na strane prijímateľa i poskytovateľa príspevku v súlade s cieľom spravodlivej sociálnej politiky a efektívneho čerpania verejných zdrojov.

Cieľom úpravy § 19b ods. 10 je podporiť reálnu pracovnú integráciu a motivovať integračné podniky k zodpovednému hospodáreniu s verejnými zdrojmi. Navrhované opatrenie reflektuje snahu zvýšiť efektívnosť a dlhodobú udržateľnosť verejných financií smerovaných do podpory zamestnávania v rámci sociálnej ekonomiky. Zavedenie podmienky povinnej udržateľnosti pracovného miesta po skončení obdobia poskytovania príspevku reaguje na pretrvávajúci problém krátkodobosti zamestnávania. Cieľom navrhovaného opatrenia je potreba zabezpečiť, aby poskytované finančné prostriedky z verejných zdrojov neboli vnímané, len ako krátkodobá forma subvencie, ale ako investícia smerujúca k stabilizácii pracovných miest a rozvoju ekonomicky životaschopných integračných podnikov. Mechanizmus povinnej návratnosti časti poskytnutého príspevku pri nesplnení podmienok udržateľnosti má preventívny charakter a bráni zneužívaniu systému verejných dotácií. Tým sa vytvára kultúra transparentnosti, dôveryhodnosti a spravodlivosti medzi prijímateľmi podpory a verejnými inštitúciami. Zavedený mechanizmus podporuje budovanie udržateľných sociálnych a ekonomických modelov, ktoré sú schopné fungovať samostatne aj po skončení obdobia dotácie.

Podmienka udržania podporeného zamestnanca na trhu práce (v zamestnaní) sa považuje za splnenú, ak pracovný pomer skončil do troch mesiacov odo dňa jeho vzniku, pričom predmetné nadväzuje na novú povinnosť, v zmysle ktorého je integračný podnik povinný predložiť individuálny projekt pracovnej integrácie na každého znevýhodneného zamestnanca a zraniteľného zamestnanca do troch mesiacov odo dňa vzniku pracovného pomeru tohto zamestnanca, a ak pracovný pomer tohto zamestnanca vznikol pred priznaním štatútu integračného podniku, do troch mesiacov odo dňa priznania štatútu integračného podniku. Rovnako sa za splnenie podmienky udržania podporeného zamestnanca na trhu práce považuje ak pracovný pomer skončil úmrtím zamestnanca, taktiež vzhľadom na zdravotný stav zamestnanca, ktorý podľa lekárskeho posudku dlhodobo stratil spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu, alebo ak ju nesmie vykonávať pre chorobu z povolania alebo pre ohrozenie touto chorobou alebo ak na pracovisku dosiahol najvyššiu prípustnú expozíciu určenú rozhodnutím príslušného orgánu verejného zdravotníctva, a v neposlednom rade okamžitým skončením, alebo na strane zamestnanca. Za dôvody na strane zamestnanca sa považujú napríklad sťahovanie, rodinné alebo osobné dôvody (starostlivosť o odkázanú osobu, rozvod atď.), zvýšenie kvalifikácie. Skončenie zo strany zamestnanca je potrebné uskutočniť písomne a s uvedením konkrétnych dôvodov.

K bodu 50 [§ 19c ods. 1]

Navrhovaná zmena komplexne upravuje podmienky a postup poskytovania umiestňovacieho a vyrovnávacieho príspevku tak, že zvyšuje transparentnosť procesov, zjednodušuje vybavovanie žiadostí a výrazne posilňuje kontrolné mechanizmy pri pridelovaní finančných prostriedkov pre integračné podniky.

Jasné stanovenie miestnej príslušnosti úradu práce podľa miesta výkonu práce alebo sídla žiadateľa predchádza nejasnostiam, urýchlňuje správne vybavovanie žiadostí a eliminuje zbytočné administratívne preťahy.

K bodom 51 až 54 [§ 19c ods. 2, 3 a 5]

Elektronizácia podávania žiadostí s kvalifikovaným elektronickým podpisom a využívanie elektronických formulárov zrýchľuje celý proces, zvyšuje bezpečnosť údajov a umožňuje efektívne overovanie splnenia podmienok žiadateľov. Výrazne sa tým znižuje administratívna záťaž pre oba subjekty, žiadateľov aj úrady práce, sociálnych vecí a rodiny.

Zároveň v rámci legislatívno-technickej úpravy sa v § 19c ods. 2 vypúšťa prvá veta.

Zavedenie povinnosti dodržiavať podmienky počas celého obdobia poskytovania príspevku, automatické zastavenie príspevku pri zistení nesplnenia podmienok či pri uložených sankciách za nelegálne zamestnávanie a povinnosť vrátenia príspevku pri zistení neoprávneného čerpania posilňuje ochranu verejných zdrojov. Tieto pravidlá zvyšujú právnu istotu, transparentnosť a spoľahlivosť systému sociálnej ekonomiky. Zároveň sa zabezpečí, že finančné prostriedky budú poskytované transparentne, čím sa zvyšuje finančná disciplína a minimalizuje možnosť zneužívania verejných zdrojov.

K bodu 55 [§ 20 ods. 2 písm. b)]

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 56 [§ 24 ods. 5 písm. b)]

Navrhuje sa úprava ustanovenia, v rámci ktorej sa vypúšťajú slová „a dodávaním tovaru alebo poskytovaním služieb nejde o plnenie zákonom ustanovenej samosprávnej pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku“.

K bodu 57 [§ 24 ods. 7]

V ustanovení sa navrhuje, že ak je registrovaný sociálny podnik odberateľom tovaru alebo služieb od závislej osoby, ktorá je fyzickou osobou, celkové náklady na tieto tovary alebo služby nesmú za obdobie 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov presiahnuť najvyššiu mzdu v registrovanom sociálnom podniku za to isté obdobie; avšak to neplatí ak ide o nájom alebo podnájom poskytovaný najviac za obvyklú cenu na trhu medzi prenajímateľom a inými nájomníkmi alebo podnájomníkmi.

K bodu 58 [§ 25 ods. 2]

V ustanovení sa dopĺňa, že na výkon kontroly, pri ktorej sa nevstupuje do priestorov kontrolovaného subjektu sa nebude postupovať podľa osobitného predpisu, a to z dôvodu efektívnosti a hospodárnosti.

K bodu 59 [§ 25 ods. 5]

Ustanovuje sa rozšírenie okruhu subjektov, ktorým Sociálna poisťovňa poskytuje údaje na účely podľa tohto zákona.

K bodu 60 [§ 25a ods. 1]

Precizuje sa, že lekárska posudková činnosť na účely tohto zákona je posúdenie, či fyzická osoba má dlhodobé zdravotné postihnutie a to vo vzťahu k pracovnej činnosti, ktorej podrobný opis je uvedený v žiadosti o posúdenie dlhodobého zdravotného postihnutia podľa odseku 2 písm. b).

K bodu 61 [§ 25a ods. 2]

Navrhované znenie precizuje povinnosť posúdenia oprávnenosti cieľovej skupiny v súvislosti s čerpaním vyrovnávacieho príspevku. Lekárska posudková činnosť sa vykonáva na žiadosť posudzovanej fyzickej osoby alebo na žiadosť zamestnávateľa, ktorý zamestnáva alebo má záujem zamestnať posudzovanú fyzickú osobu, pričom navrhované znenie ustanovuje aké náležitosti má žiadosť o posúdenie dlhodobého zdravotného postihnutia obsahovať.

K bodu 62 [§ 25a ods. 3]

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 63 [§ 25a ods. 5]

Posudkový lekár posúdi, či posudzovaná fyzická osoba má dlhodobé zdravotné postihnutie vo vzťahu k pracovnej činnosti, ktorej podrobný opis je uvedený v žiadosti o posúdenie dlhodobého zdravotného postihnutia, na základe zhodnotenia jej zdravotného stavu z elektronických zdravotných záznamov v jej elektronickej zdravotnej knižke. Posudkový lekár môže uložiť posudzovanej fyzickej osobe povinnosť predložiť doplňujúce doklady a údaje. Takto nastavený systém nielen minimalizuje riziko neefektívneho alebo neodôvodneného čerpania finančných prostriedkov, ale zároveň umožňuje prehľadnú spätnú kontrolu verejnej podpory podľa objektívnych a jasne definovaných kritérií.

K bodu 64 [§ 25a ods. 6 písm. a)]

Predmetné ustanovenie stanovuje výpočet údajov, ktoré obsahuje lekársky posudok.

K bodu 65 [§ 25a ods. 7 a 8]

Ustanovuje sa, že úrad práce doručí lekársky posudok posudzovanej fyzickej osobe a žiadateľovi, ak žiadateľom nie je posudzovaná fyzická osoba. Ak žiadateľ nesúhlasí s lekárskeým posudkom, môže do piatich pracovných dní od doručenia lekárskeho posudku požiadať úrad práce o preverenie lekárskeho posudku odborným konzíliom posudkových lekárov; ak je žiadateľom zamestnávateľ, ktorý zamestnáva alebo má záujem zamestnať posudzovanú fyzickú osobu, žiadosť o preverenie lekárskeho posudku odborným konzíliom posudkových lekárov musí obsahovať aj písomný súhlas posudzovanej osoby s týmto preverením. Ústredie práce doručí lekársky posudok odborného konzília posudkových lekárov posudzovanej fyzickej osobe a žiadateľovi, ak žiadateľom nie je posudzovaná fyzická osoba.

Tento cielený proces umožňuje presné a cielené poskytovanie podpory v skutočne odôvodnených a nutných prípadoch začlenenia zdravotne znevýhodnenej osoby. Vďaka dôslednému posúdeniu sa zabezpečí, že verejné zdroje budú využité na preklopenie konkrétnych bariér, podpora nebude plošná, ale adresná a bude slúžiť práve tým zamestnancom, ktorých zdravotné obmedzenie zásadným spôsobom podmieňuje ich pracovné začlenenie.

Výsledkom je spravodlivejší, efektívnejší a kontrolovateľný systém sociálnej politiky, ktorý reaguje na reálne potreby na trhu práce.

K bodu 66 [§ 26 ods. 9]

Navrhuje sa doplniť odsek 9, v zmysle ktorého postavenie organizácie sektora sociálnej ekonomiky zaniká buď zánikom právnickej osoby alebo vrátením štatútu strešnej organizácie sektora sociálnej ekonomiky alebo štatútu najvyššej strešnej organizácie sektora sociálnej ekonomiky alebo zrušením štatútu strešnej organizácie sektora sociálnej ekonomiky alebo štatútu najvyššej strešnej organizácie sektora sociálnej ekonomiky. Doterajšie odseky 9 až 13 sa označujú ako odseky 10 až 14.

K bodu 67 [§ 26 ods. 10]

Legislatívno-technická úprava.

K bodom 68 a 69 [§ 27a ods. 5]

Legislatívno-technická úprava.

K bodom 70, 71, 72 a 73 [§ 28 ods. 1 a 2]

Navrhuje sa vypustiť v § 28 ods. 1 písmená a) a b), doterajšie písmená c) a d) sa označujú ako písmená a) a b), a zároveň sa v § 28 ods. 1 písm. b) za slovo „podľa“ vkladajú slová „§ 12 ods. 12 alebo“. Navrhuje sa rozšíriť ustanovenie § 28 ods. 2 a to tak, že do písm. a) sa slová „ods. 9 alebo povinnosti podľa“ nahrádzajú slovami „ods. 10, § 9 ods. 9 alebo“. Rovnako sa navrhuje rozšíriť uvedené ustanovenie o uloženie pokuty registrovanému sociálnemu podniku za opakované porušenie pravidiel podľa § 9 ods. 1.

K bodu 74 [§ 28 ods. 3]

Navrhuje sa rozšíriť uvedené ustanovenie o uloženie pokuty registrovanému sociálnemu podniku za porušenie záväzku podľa § 6 ods. 1 písm. b) piateho bodu v sume, ktorá zodpovedá výške percentuálnej časti zisku po zdanení, ktorú sa registrovaný sociálny podnik zaviazal použiť na dosiahnutie hlavného cieľa zníženej o sumu preukázateľne vynaloženú na dosiahnutie merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu. Doterajšie odseky 3 až 9 sa označujú ako odseky 4 až 10.

K bodom 75 a 76 [§ 28 ods. 4 a 6]

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 77 [§ 29 ods. 1]

Rozširuje sa ustanovenie § 29 ods. 1, v zmysle ktorého sa vzťahuje správny poriadok aj na konanie o poskytnutie umiestňovacieho príspevku alebo vyrovnávacieho príspevku.

K bodu 78 [§ 37]

V odseku 1 sa určuje, že osobitný fond vytvorený na účel jeho budúceho použitia na dosiahnutie merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu podľa § 5 ods. 5 písm. d) v znení účinnom do 31. decembra 2025 je osobitný fond podľa § 5a ods. 1 písm. c); na použitie zisku vedeného v osobitnom fonde k 31. decembru 2025 sa vzťahuje § 5 ods. 5 písm. d) v znení účinnom do 31. decembra 2025.

V odseku 2 sa určuje, že u registrovaného sociálneho podniku, pred 1. januárom 2026 použil zisk na dosiahnutie svojho hlavného cieľa spôsobom podľa § 5 ods. 5 písm. e) v znení účinnom do 31. decembra 2025, sa podmienka podľa § 5 ods. 1 písm. d) prvého bodu v znení účinnom od 1. januára 2026 považuje za splnenú, ak zisk po zdanení, ktorý podlieha použitiu spôsobom podľa § 5 ods. 1 písm. d) prvého bodu v znení účinnom do 31. decembra 2025 a ktorý bol vložený do osobitného fondu vytvoreného na účel krytia rizík podnikania podľa § 5 ods. 5 písm. e) v znení účinnom do 31. decembra 2025, bude doplnený do osobitného fondu podľa § 5a ods. 1 písm. c) do 31. decembra 2026.

V odseku 3 sa určuje, že projektom činnosti registrovaného sociálneho podniku podľa § 6 ods. 1 písm. e) v znení účinnom od 1. januára 2026 je aj projekt činnosti registrovaného sociálneho podniku podľa § 6 ods. 1 písm. e) v znení účinnom do 31. decembra 2025.

V odseku 4 sa určuje, že integračný podnik, ktorému bol priznaný štatút integračného podniku pred 1. januárom 2026, je povinný do 30. júna 2026 splniť povinnosť podľa § 7 ods. 9 v znení účinnom od 1. januára 2026. Integračný podnik, ktorému bol priznaný štatút integračného podniku podľa odseku 14, je povinný splniť povinnosť podľa § 7 ods. 9 v znení účinnom od 1. januára 2026 do šiestich mesiacov odo dňa priznania štatútu.

V odseku 5 sa určuje, že registrovaný sociálny podnik, ktorému bol priznaný štatút registrovaného sociálneho podniku pred 1. januárom 2026, je povinný splniť povinnosť podľa § 7 ods. 12 do 30. júna 2026. Registrovaný sociálny podnik, ktorému bol priznaný štatút registrovaného sociálneho podniku podľa odseku 14, je povinný splniť povinnosť podľa § 7 ods. 12 do šiestich mesiacov odo dňa priznania štatútu.

V odseku 6 sa určuje, že registrovaný sociálny podnik, ktorému bol ako novému podniku priznaný štatút registrovaného sociálneho podniku pred 1. januárom 2026 alebo ktorému bol ako novému podniku priznaný štatút registrovaného sociálneho podniku podľa odseku 14, je povinný splniť povinnosť podľa § 7 ods. 6 až 8 v znení účinnom od 1. januára 2026 do 12 mesiacov odo dňa priznania štatútu.

V odseku 7 sa určuje, že za znevýhodneného zamestnanca sa považuje aj fyzická osoba, ktorá k 31. decembru 2025 bola zamestnancom integračného podniku a znevýhodnenou osobou

podľa § 2 ods. 5 písm. a) v znení účinnom do 31. decembra 2025, a to počas dvoch rokov odo dňa vzniku tohto zamestnania v tomto integračnom podniku, ak do 31. marca 2026 splní podmienky podľa § 12 ods. 2 písm. c) až h) v znení účinnom od 1. januára 2026; v období od 1. januára 2026 do 31. marca 2026 sa u tejto fyzickej osoby považujú podmienky podľa § 12 ods. 2 písm. c) až h) v znení účinnom od 1. januára 2026 za splnené.

V odseku 8 sa určuje, že za zdravotne znevýhodneného zamestnanca sa považuje aj fyzická osoba, ktorá k 31. decembru 2025 bola zamestnancom integračného podniku a znevýhodnenou osobou podľa § 2 ods. 5 písm. b) v znení účinnom do 31. decembra 2025, a to počas trvania tohto zamestnania v tomto integračnom podniku, najdlhšie do dvoch rokov odo dňa začatia poberania starobného dôchodku, ak je zdravotne znevýhodnenou osobou podľa § 2 ods. 6 v znení účinnom od 1. januára 2026 a ak do 31. marca 2026 splní podmienky podľa § 12 ods. 3 písm. a) až e) v znení účinnom od 1. januára 2026; v období od 1. januára 2026 do 31. marca 2026 sa u tejto fyzickej osoby považujú podmienky podľa § 12 ods. 3 písm. a) až e) v znení účinnom od 1. januára 2026 za splnené.

V odseku 9 sa za zraniteľného zamestnanca považuje aj fyzická osoba, ktorá k 31. decembru 2025 bola zamestnancom integračného podniku a zraniteľnou osobou podľa § 2 ods. 6 v znení účinnom do 31. decembra 2025, a to počas dvoch rokov odo dňa vzniku tohto zamestnania v tomto integračnom podniku, a ak ide o fyzickú osobu, ktorá bola zraniteľnou osobou podľa § 2 ods. 6 písm. b) v znení účinnom do 31. decembra 2025, najdlhšie do dvoch rokov odo dňa zániku nepriaznivej sociálnej situácie, ak do 31. marca 2026 splní podmienky podľa § 12 ods. 4 písm. b) až g) v znení účinnom od 1. januára 2026; v období od 1. januára 2026 do 31. marca 2026 sa u tejto fyzickej osoby považujú podmienky podľa § 12 ods. 1 písm. b) až g) v znení účinnom od 1. januára 2026 za splnené.

V odseku 10 sa určuje, že integračný podnik, u ktorého nastala skutočnosť podľa § 12 ods. 10 a 11 v znení účinnom od 1. januára 2026 v období pred 1. januárom 2026, je povinný splniť povinnosť podľa § 12 ods. 5 písm. a) alebo ods. 6 v znení účinnom od 1. januára 2026 v lehote podľa § 12 ods. 4 alebo ods. 5 v znení účinnom do 31. decembra 2025.

V odseku 11 sa určuje, že pri poskytovaní príspevku na základe dohody o poskytnutí príspevku podľa § 19a a 19b v znení účinnom do 31. decembra 2025 sa postupuje podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2025.

V odseku 12 sa určuje, že Úrad práce posúdi žiadosť o poskytnutie príspevku podľa § 19a a 19b na obdobie od 1. januára 2026 podanú pred 1. januárom 2026 podľa tohto zákona v znení účinnom od 1. januára 2026.

V odseku 13 sa určuje, že povinnosť podľa § 19b ods. 10 v znení účinnom od 1. januára 2026 sa vzťahuje na integračný podnik, ktorému bol poskytnutý vyrovnávací príspevok na základe dohody o poskytnutí vyrovnávacieho príspevku uzatvorenej na obdobie po 31. decembri 2025; na účely určenia obdobia poberania vyrovnávacieho príspevku podľa § 19b ods. 10 prvej vety na toho istého zamestnanca na základe toho istého pracovného pomeru sa spočítava poskytovanie vyrovnávacieho príspevku na základe viacerých dohôd o poskytnutí vyrovnávacieho príspevku uzatvorených na obdobie po 31. decembri 2025.

V odseku 14 sa určuje, že konanie podľa § 25 ods. 1 písm. a) a c) začaté pred 1. januárom 2026, ktoré nebolo právoplatne skončené, sa dokončí podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2025.

K čl. II (zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov)

K bodu 1 [§ 30d ods. 5]

Navrhovanou úpravou sa z dôvodu právnej istoty daňovníkov spresňuje, že finančné prostriedky pripísané na osobitný účet je možné použiť iba na obstaranie hmotného majetku, ktorý sa následne využíva na dosahovanie hlavného cieľa registrovaného sociálneho podniku. Zároveň dochádza k skráteniu obdobia na použitie finančných prostriedkov prevedených na osobitný účet, a to z piatich rokov na dva roky odo dňa ich prevedenia.

K bodu 2 [§ 30d ods. 6 úvodná veta]

Navrhovanou úpravou dochádza k zmene spôsobu zvýšenia základu dane, ak daňovník stráca nárok na úľavu na dani. V prípade vzniku jednej zo situácií uvedených v odseku 6 písm. a) až d), už daňovník nebude povinný zvyšovať si základ dane vo výške úhrnu úľav na dani pre registrované sociálne podniky, ktoré si daňovník uplatnil za päť bezprostredne po sebe nasledujúcich zdaňovacích období predchádzajúcich zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom daňovník stráca nárok na uplatnenie tejto úľavy. Podľa uvedenej úpravy daňovník v takýchto prípadoch bude povinný zvýšiť základ dane vo výške kladného rozdielu medzi úhrnom úľav uplatnených za päť bezprostredne po sebe nasledujúcich zdaňovacích období, ktoré predchádzajú zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom dochádza k strate nároku, a úhrnom použitej úľavy na dani za rovnaké obdobie podľa:

- odseku 3 písm. a), t.j. úľavy použitej na bežné výdavky a kapitálové výdavky súvisiace s uskutočňovaním hlavného cieľa definovaného v základnom dokumente, ktorý je súčasťou žiadosti o priznanie štatútu registrovaného sociálneho podniku,
- odseku 5, t.j. úľavy, ktorá zodpovedá prevedeným peňažným prostriedkom na osobitný bankový účet podľa odseku 4 a použitým na obstaranie hmotného majetku podľa odseku 5; za použitie úľavy na dani sa nepovažuje iba presun peňažných prostriedkov na osobitný bankový účet, ale tieto peňažné prostriedky musia byť použité na obstaranie hmotného majetku do uplynutia lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie, v ktorom k zvýšeniu základu dane prichádza podľa odseku 6, pričom podmienka použitia prostriedkov na obstaranie hmotného majetku do piatich rokov odo dňa pripísania peňažných prostriedkov na účet ostáva zachovaná.

K bodu 3 [§ 30d ods. 6 písm. d)]

Ide o legislatívnu zmenu v nadväznosti na úpravu uvedenú v čl. I zákona, na základe ktorej už nebude možný zánik registrovaného sociálneho podniku prostredníctvom vrátenia štatútu registrovaného sociálneho podniku.

K bodu 4 [§ 52zzzl]

K odseku 1

Skrátenie lehoty na použitie finančných prostriedkov pripísaných na osobitný účet z piatich rokov na dva roky sa použije na peňažné prostriedky, ktoré budú pripísané na osobitný účet po 31. decembri 2025. Finančné prostriedky vrátane úrokov pripísaných na osobitný účet do 31. decembra 2025 vrátane, bude možné použiť na obstaranie hmotného majetku počas piatich rokov odo dňa ich pripísania aj po 31. decembri 2025.

K odseku 2

Ustanovenie týkajúce sa zvýšenia základu dane z dôvodov uvedených v § 30 ods. 6 písm. a) až d) zákona sa najskôr uplatní v zdaňovacom období, v ktorom nastal dôvod na zvýšenie základu dane od 1. januára 2026. Ak deň vstupu daňovníka do likvidácie, deň nasledujúci po rozhodnom dni pri zrušení daňovníka bez likvidácie, deň účinnosti vyhlásenia konkurzu, deň, v ktorý bol štatút registrovaného sociálneho podniku zrušený podľa zákona o sociálnej ekonomike prípadne na 1. januára 2026 a neskôr a daňovník tým stráca nárok na úľavu na dani, zvyšuje sa základ dane podľa § 30 ods. 6 zákona účinného od 1. januára 2026, t.j. vo výške kladného rozdielu medzi úhrnom úľav na dani uplatnených daňovníkom za päť bezprostredne po sebe nasledujúcich zdaňovacích období predchádzajúcich zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom stráca nárok na túto úľavu a sumy použitej úľavy podľa § 30d ods. 3 písm. a), 4 a 5 zákona. Ak k dôvodom na zvýšenie základu dane podľa § 30 ods. 6 písm. a) až d) dôjde pred 1. januára 2026, základ dane sa zvyšuje o celý úhrn úľav na dani za päť bezprostredne po sebe nasledujúcich zdaňovacích období, ktoré predchádzajú zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom daňovník stráca nárok na daňovú úľavu, a to bez ohľadu nato, či táto úľava bola alebo nebola použitá podľa § 30d ods. 3 až 5 zákona.

K čl. III (zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti)

Navrhuje sa upraviť poznámky pod čiarou k odkazom 59b a ž 59d v nadväznosti na spresnenie definícií pojmov znevýhodnená osoba, zdravotne znevýhodnená osoba a zraniteľná osoba.

K čl. IV (účinnosť)

Vzhľadom na predpokladanú dĺžku legislatívneho procesu a potrebu následného prijatia zákonnej úpravy sa navrhuje, aby zákon nadobudol účinnosť 1. januára 2026.